U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně zpravodajky Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatelky: **Ing. M. P.**, a účastníků řízení: **1) Ing. Petr Pavel, M.A.,** a **2) Ing. Tomáš Kulhánek, MBA**, oba zastoupeni advokátem JUDr. Františkem Vyskočilem, Ph.D., sídlem Voršilská 130/10, Praha 1, a **3) Státní volební komise**, sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, týkající se návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky,

takto:

I. Návrh **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Volební stížnost

[1] Navrhovatelka se domáhá zrušení sdělení Státní volební komise ze dne 30. ledna 2023 o vyhlášení celkového výsledku volby prezidenta republiky. Svůj návrh (*volební stížnost*) odůvodňuje tím, že volebním komisím zákon neumožňuje vzdálit se od volební urny. Přitom ale některé komise, které mají být „*strážními jednotkami*“, se od volebních uren vzdálily. Navrhovatelka poukazuje i na konání volby ve dvou dnech, což podle jejího názoru umožňuje ovlivnění výsledků voleb a je nehospodárné. Dále uvádí, že zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů, byl přijat v rozporu s ústavním pořádkem, neboť Poslanecká sněmovna byla nesprávně obsazena a někteří poslanci porušili při schvalování další zákony. Nejvyšší správní soud by proto měl věc předložit Ústavnímu soudu.

II. Právní hodnocení

[2] Nejvyšší správní soud kvalifikoval volební stížnost podle jejího obsahu jako návrh na prohlášení neplatnosti volby prezidenta republiky podle § 66 zákona o volbě prezidenta republiky a § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

[3] Zákon o volbě prezidenta republiky nestanovuje okrskovým volebním komisím povinnost zůstat od ukončení hlasování v první den volby do jeho zahájení ve druhý den

volby u volební urny. Jediným ustanovením, na které navrhovatelka poukazuje a které se vztahuje k zabezpečení volební urny, je § 44 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky. Dle něj *„po ukončení hlasování prvního dne volby prezidenta zabezpečí okrsková volební komise a zvláštní okrsková volební komise volební schránky, popřípadě přenosné volební schránky tak, aby do nich nebylo možné vkládat hlasovací lístky ani je vybírat, a zabezpečí i ostatní volební dokumentaci. Před zahájením hlasování druhého dne volby prezidenta ověří zabezpečení předseda okrskové volební komise a předseda zvláštní okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise a členů zvláštní okrskové volební komise*". Z tohoto ustanovení vyplývá pouze způsob zabezpečení volební urny, nikoliv navrhovatelkou uváděná povinnost volební komise ji mezi volebními dny hlídat. Ostatní odkazovaná ustanovení (§ 43 a § 44 odst. 1 citovaného zákona) se věnují zachování pořádku ve volební místnosti a jejím bezprostředním okolí a řešení situace znemožnění hlasování. Z nich, a ani z dalších ustanovení, uvedená povinnost také nevyplývá. Nemohla tak být porušena povinnost, která neexistuje.

[4] Navrhovatelka dále tvrdí neústavnost přijetí zákona o volbě prezidenta republiky, a to předně z důvodu zvolení osob bez politické příslušnosti či členů politické strany či hnutí na kandidátní listině jiných politických stran či hnutí do Poslanecké sněmovny. Nijak však nespecifikuje dopady údajného neústavního postupu. Jen obecně namítá neústavnost zákonodárného procesu, obsáhle cituje různá ustanovení právního řádu a uvádí, že některé mandáty získaly osoby bez politické příslušnosti. Lze tak pouze obecně uvést, že namítaný rozpor s čl. 5 Ústavy neexistuje, neboť toto ustanovení upravuje základní zásady politického systému České republiky, který spočívá na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy. Naopak z něj nevyplývá ústavní povinnost jednotlivých kandidátů být členem politické strany nebo hnutí, na jehož kandidátní listině jsou uvedeni. Není ani úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky posuzovat, zda poslancům hlasujícím pro zákon z roku 2012 vznikly platné mandáty. K tomu ostatně není příslušný se vyjadřovat, ani kdyby posuzoval pochybnosti o ústavnosti legislativní procedury při přijímání tohoto zákona.

[5] Neústavnost zákonodárného procesu pak Nejvyšší správní soud neshledal ani v případě namítaného sdružování některých poslanců v poslaneckých klubech, protože to nemá na zákonodárný proces vliv. Soudu pak není konečně zřejmé ani to, jak namítané porušení práva na samosprávu a členění České republiky na územní samosprávné celky (čl. 8 a čl. 99 Ústavy) zasáhlo ústavnost zákonodárného procesu, ostatně to navrhovatelka nijak neodůvodňuje. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že z navrhovatelkou namítaných hledisek neshledal proces přijímání zákona o volbě prezidenta republiky neústavním, a proto věc nepředložil Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.

[6] Pro úplnost Nejvyšší správní soud poznamenává, že nyní posuzovanou volební stížnost nezasílal účastníkům řízení k vyjádření, protože si vyjádření k obsahově totožnému návrhu vyžádal již v řízení sp. zn. Vol 63/2023.

III. Závěr a náklady řízení

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že navrhovatelčiny výtky k organizaci prezidentské volby jsou nedůvodné, stejně jako výtky k neústavnosti přijetí zákona o volbě prezidenta republiky, proto její návrh zamítl.

[8] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 93 odst. 4 soudního řádu správního, podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. února 2023

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu